Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 28 juni 2012 *

”Polissamarbete och straffrättsligt samarbete — Rambeslut 2002/584/RIF — Europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna — Europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av en frihetsberövande påföljd — Artikel 28 — Efterföljande överlämnanden — ’Kedja’ av europeiska arresteringsorder — Verkställande av en tredje europeisk arresteringsorder som utfärdats mot en och samma person — Begreppet ’den verkställande medlemsstaten’ — Samtycke till överlämnandet — Förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande”

I mål C-192/12 PPU,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Högsta domstolen (Finland) genom beslut av den 24 april 2012, som inkom till domstolen samma dag, i ett mål avseende verkställande av en europeisk arresteringsorder som utfärdats mot

Melvin West,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.N. Cunha Rodrigues samt domarna U. Lõhmus, A. Rosas, A. Arabadjiev (referent) och C.G. Fernlund,

generaladvokat: P. Cruz Villalón,

justitiesekreterare: handläggaren C. Strömholm,

med beaktande av den hänskjutande domstolens begäran av den 24 april 2012, som inkom till domstolen samma dag, att handlägga begäran om förhandsavgörande enligt förfarandet för brådskande mål i artikel 104b i domstolens rättegångsregler,

med beaktande av andra avdelningens beslut av den 3 maj 2012 att bifalla denna begäran,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 4 juni 2012,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Melvin West, genom R. Sorsa, asianajaja,

— Virallinen syyttäjä, genom M. Mäkelä, kihlakunnansyyttäjä,

* Rättegångsspråk: finska.

— Finlands regering, genom J. Heliskoski, i egenskap av ombud,

— Frankrikes regering, genom G. de Bergues, J.S. Pilczer, N. Rouam och B. Beaupère-Manokha, samtliga i egenskap av ombud,

— Ungerns regering, genom Z. Fehér, i egenskap av ombud,

— Förenade kungarikets regering, genom J. Beeko, i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom W. Bogensberger och I. Koskinen, båda i egenskap av ombud,

och efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 28.2 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, s. 1), i dess ändrade lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 (EUT L 81, s. 24) (nedan kallat rambeslutet).

2 Begäran har framställts i samband med verkställandet i Finland av en europeisk arresteringsorder som utfärdats den 31 augusti 2007 av Tribunal de grande instance de Paris (Frankrike) mot Melvin West, brittisk medborgare bosatt i Förenade kungariket, i syfte att verkställa ett fängelsestraff på tre år som han dömts till för stöld av gamla och sällsynta geografiska kartor.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätten

3 Det framgår av Information rörande tidpunkten för Amsterdamfördragets ikraftträdande (offentliggjord i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 1 maj 1999 (EGT L 114, s. 56) att Republiken Finland, i enlighet med artikel 35.2 EU, förklarat sig godta domstolens behörighet enligt villkoren i artikel 35.3 b EU.

4 Enligt artikel 10.1 i protokoll nr 36 om övergångsbestämmelser, som bifogats EUF-fördraget, ska de befogenheter som domstolen har enligt avdelning VI i EU-fördraget, i dess lydelse före ikraftträdandet av Lissabonfördraget, vara oförändrade avseende unionens akter som antagits före ikraftträdandet av Lissabonfördraget, också när de har godkänts enligt artikel 35.2 EU.

5 Skälen 1, 5–7 och 10 i rambeslutet har följande lydelse:

”(1) Enligt slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors den 15–16 oktober 1999, särskilt punkt 35, bör det formella utlämningsförfarandet avskaffas bland medlemsstaterna när det gäller personer som är på flykt undan rättvisan efter att ha fått sin slutgiltiga dom, och förfaranden för utlämningsärenden påskyndas vad gäller personer som är misstänkta för brott.

…

(5) Målet för unionen att bli ett område med frihet, säkerhet och rättvisa har medfört att behovet av utlämning mellan medlemsstaterna har försvunnit, och att det skall ersättas av ett system för överlämnande mellan rättsliga myndigheter. De nuvarande förfarandena för utlämning är komplicerade och riskerar att ge upphov till förseningar, vilket kan avhjälpas genom införande av ett nytt förenklat system för överlämnande av dömda eller misstänkta personer för verkställighet av domar eller lagföring. De traditionella samarbetsförbindelser mellan medlemsstaterna som hittills varit rådande bör ersättas av ett system med fri rörlighet för straffrättsliga avgöranden, såväl preliminära som slutliga, i ett område med frihet, säkerhet och rättvisa.

(6) Den europeiska arresteringsorder som införs genom detta rambeslut utgör den första konkreta åtgärder på det straffrättsliga området rörande principen om ömsesidigt erkännande, vilken Europeiska rådet har kallat en 'hörnsten' i det rättsliga samarbetet.

(7) Eftersom målet att ersätta den multilaterala utlämningsordning som bygger på Europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957 inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför på grund av dess omfattning och verkningar bättre kan uppnås på unionsnivå, kan rådet vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 2 i Fördraget om Europeiska unionen och i artikel 5 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskaperna. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den sistnämnda artikeln går detta rambeslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

…

(10) Systemet med en europeisk arresteringsorder vilar på en hög grad av förtroende mellan medlemsstaterna. …"

6 I artikel 1.1 och 1.2 i rambeslutet definieras en europeisk arresteringsorder och skyldigheten att verkställa den på följande sätt:

"1. Den europeiska arresteringsordern är ett rättsligt avgörande, utfärdat av en medlemsstat med syftet att en annan medlemsstat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd.

2. Medlemsstaterna skall verkställa varje europeisk arresteringsorder i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande samt bestämmelserna i detta rambeslut."

7 I artikel 3 i rambeslutet anges "[s]käl[en] till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern skall vägras".

8 Artikel 4 i rambeslutet, med rubriken "Skäl till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras", har följande lydelse:

"Den verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder

…

6. om den europeiska arresteringsordern har utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten och denna stat åtar sig att själv verkställa detta straff eller denna åtgärd enligt denna medlemsstats lagstiftning."

9 Artikel 5 i rambeslutet, med rubriken ”Garantier som skall lämnas av den utfärdande staten i särskilda fall”, har följande lydelse:

”Den verkställande rättsliga myndigheten får, i enlighet med den verkställande medlemsstatens lagstiftning, föreskriva att verkställigheten av en europeisk arresteringsorder är beroende av något av följande villkor:

…

3. När den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder för lagföring är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten får överlämnandet underkastas villkoret att personen efter att ha hörts återsänds till den verkställande medlemsstaten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som dömts ut i den utfärdande medlemsstaten.”

10 I artikel 15 i rambeslutet, med rubriken ”Beslut om överlämnande”, föreskrivs följande i punkt 2:

”Om den verkställande rättsliga myndigheten anser att de uppgifter som den utfärdande medlemsstaten har meddelat inte är tillräckliga för att myndigheten skall kunna besluta om överlämnandet, skall den begära att utan dröjsmål få nödvändiga kompletterande uppgifter, i synnerhet sådana som rör artiklarna 3–5 och 8, och får dessutom fastställa en tidsfrist inom vilken de skall inkomma, med beaktande av nödvändigheten att iaktta den tidsfrist som anges i artikel 17.”

11 Artikel 27, med rubriken ”Möjligheter till åtal för andra brott”, har följande lydelse:

”1. Varje medlemsstat får anmäla till generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd att, i medlemsstatens förbindelser med andra medlemsstater som har lämnat samma förklaring, samtycke skall anses ha givits till åtal, dom eller frihetsberövande för att verkställa ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd för ett annat brott, som begicks före överlämnandet, än det brott för vilket personen överlämnades, såvida inte den verkställande rättsliga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat i sitt beslut om överlämnande.

2. Utom i de fall som avses i punkterna 1 och 3 får en överlämnad person inte åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott, som begicks före överlämnandet, än det brott för vilket personen överlämnades.

3. Punkt 2 skall inte tillämpas i följande fall:

a) Om personen har haft möjlighet att lämna territoriet i den medlemsstat som han eller hon överlämnats till men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till det territoriet efter att ha lämnat det.

b) Brottet kan inte leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd.

c) Det straffrättsliga förfarandet föranleder inte tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks.

d) Om personen kommer att bli föremål för en icke frihetsberövande påföljd, inbegripet böter eller en åtgärd som träder i stället för detta, även om påföljden inskränker den personliga friheten.

e) Om personen har samtyckt till att bli överlämnad och i förekommande fall avstått från tillämpning av specialitetsbestämmelsen i enlighet med artikel 13.

f) Om personen efter sitt överlämnande uttryckligen avstått från att utnyttja specialitetsbestämmelsen med avseende på specifika gärningar som begåtts före överlämnandet. Avståendet skall göras inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten och skall protokollföras i enlighet med denna stats nationella lagstiftning. Avståendet skall inhämtas så att det framgår att personen har gjort detta frivilligt och fullt medveten om följderna av detta. Personen skall i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde.

g) Om den verkställande rättsliga myndigheten som överlämnat den eftersökte ger sitt samtycke i enlighet med punkt 4.

4. En framställan om samtycke skall överlämnas till den verkställande rättsliga myndigheten, tillsammans med de uppgifter som anges i artikel 8.1, och åtföljas av en översättning enligt artikel 8.2. Samtycke skall ges om det brott för vilket det begärs i sig skall medföra överlämnande enligt bestämmelserna i detta rambeslut. Samtycke skall vägras av de skäl som anges i artikel 3 och får i övrigt vägras endast av de skäl som anges i artikel 4. Beslutet skall fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har mottagits.

I de situationer som anges i artikel 5 måste de garantier som föreskrivs i den artikeln ges av den utfärdande staten.”

12 I artikel 28 i rambeslutet, med rubriken ”Överlämnande eller [efterföljande] utlämning”, föreskrivs följande:

”1. Varje medlemsstat får anmäla till rådets generalsekretariat att, i medlemsstatens förbindelser med andra medlemsstater som har lämnat samma förklaring, samtycket till överlämnande av en person till en annan medlemsstat än den verkställande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder som har utfärdats för ett brott som har begåtts före överlämnandet skall anses ha avgivits, såvida inte den verkställande rättsliga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat i sitt beslut om överlämnande.

2. Under alla förhållanden får en person som har överlämnats till den utfärdande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder, utan samtycke av den verkställande medlemsstaten, överlämnas till en annan medlemsstat än den verkställande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder som utfärdats före överlämnandet i följande fall:

a) Om den eftersökte har haft möjlighet att lämna territoriet i den medlemsstat som han eller hon överlämnats till men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till det territoriet efter att ha lämnat det.

b) Om den eftersökte samtycker till att överlämnas till en annan medlemsstat än den verkställande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder. Samtycke skall lämnas inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten och skall protokollföras i enlighet med denna stats nationella lagstiftning. Samtycket skall inhämtas så att det framgår att personen har gjort detta frivilligt och fullt medveten om följderna av detta. Den eftersökte skall i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde.

c) Om den eftersökte inte utnyttjar specialitetsbestämmelsen enligt artikel 27.3 a, e, f och g.

3. Den verkställande rättsliga myndigheten skall ge sitt samtycke till överlämnande av den berörda personen till en annan medlemsstat enligt följande bestämmelser:

a) En framställan om samtycke skall överlämnas i enlighet med artikel 9 och åtföljas av de uppgifter som anges i artikel 8.1 och av en översättning enligt artikel 8.2.

b) Samtycke skall ges om det brott för vilket det begärs i sig skall medföra överlämnande enligt bestämmelserna i detta rambeslut.

c) Beslutet skall fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har mottagits.

d) Samtycke skall vägras av de skäl som anges i artikel 3 och får i övrigt vägras endast av de skäl som anges i artikel 4.

I de situationer som anges i artikel 5 måste de garantier som föreskrivs i den artikeln ges av den utfärdande medlemsstaten.

4. Trots vad som sägs i punkt 1 skall en person som har överlämnats enligt en europeisk arresteringsorder inte utlämnas till ett tredje land utan samtycke av den behöriga myndigheten i den medlemsstat som har överlämnat personen. Samtycket skall lämnas i enlighet med de konventioner enligt vilka den medlemsstaten är bunden samt enligt den statens nationella lagstiftning."

13 Artikel 32 i rambeslutet, med rubriken "Övergångsbestämmelse", har följande lydelse:

"För framställningar om utlämning som tas emot före den 1 januari 2004 kommer även fortsättningsvis gällande utlämningsinstrument att vara i kraft. För framställningar som tas emot efter detta datum kommer de regler att gälla som antas av medlemsstaterna i enlighet med detta rambeslut. Medlemsstaterna får dock, när rådet antar detta rambeslut, göra ett uttalande, där de förklarar att de som verkställande medlemsstat kommer att fortsätta att behandla framställningar, som gäller gärningar som begåtts före en tidpunkt som de skall fastställa, i enlighet med det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004. Ifrågavarande tidpunkt får inte vara senare än 7 augusti 2002. Detta uttalande skall offentliggöras i Officiella tidningen. Det kan återkallas när som helst."

Den finländska lagstiftningen

14 Enligt 61 § lag 2003/1286 om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen, av den 30 december 2003, får en person som har utlämnats från en medlemsstat till Finland inte vidareutlämnas till en annan medlemsstat såvida bland annat inte den medlemsstat som har utlämnat personen ger sitt samtycke till avvikelse från förbudet.

15 Enligt 62 § i nämnda lag, jämförd med 61 § samma lag, ska den behöriga åklagaren, om en medlemsstat gör en framställning om att någon som har utlämnats till Finland från en annan medlemsstat ska vidareutlämnas till den och denna person motsätter sig vidareutlämning, begära samtycke till vidareutlämningen av den medlemsstat från vilken personen utlämnades till Finland.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

Bakgrund i målet

16 Melvin West är föremål för tre på varandra följande europeiska arresteringsorder.

17 Den första europeiska arresteringsordern utfärdades av de franska rättsliga myndigheterna den 14 mars 2005 i syfte att lagföra Melvin West för stöld, den 26 oktober 1999 och den 5 september 2000, av gamla och sällsynta geografiska kartor från Bibliothèque nationale de France. Denna arresteringsorder, som först spreds via Schengens informationssystem (SIS) och Interpol, översändes till de behöriga myndigheterna i Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, eftersom Melvin West vid den tiden satt häktad i denna medlemsstat. Den 15 juni 2007, efter att ha misslyckats att få Melvin West överlämnad i enlighet med denna europeiska arresteringsorder, dömde

Tribunal de grande instance de Paris Melvin West i dennes frånvaro till fängelse i tre år. Den 31 augusti 2007 utfärdade de franska rättsliga myndigheterna en ny europeisk arresteringsorder för verkställighet av detta frihetsberövande straff. Denna arresteringsorder spreds genom SIS och Interpol.

18 Den andra europeiska arresteringsordern för Melvin West utfärdades av de finländska rättsliga myndigheterna den 9 december 2009 för verkställighet av en frihetsberövande påföljd, som fastställdes av Helsingfors hovrätt i dom av den 31 maj 2002, för stölder som vederbörande begått på Helsingfors universitets bibliotek mellan den 22 och den 26 februari 2001.

19 Den tredje europeiska arresteringsordern utfärdades av de ungerska rättsliga myndigheterna den 1 april 2010 inom ramen för ett brottmål, i vilket Melvin West anklagades för att mellan den 16 och den 18 augusti 2000 ha förstört flera mycket värdefulla atlaser från 1600-talet i nationalbiblioteket Széchenyi (Ungern), genom att ha avlägsnat åtta planscher ur dessa i syfte att tillskansa sig dem.

Utlämningsförfarandena avseende Melvin West

20 Vid ett datum som inte framgår av de handlingar som lämnats in till domstolen överlämnade de brittiska myndigheterna Melvin West till Ungern i enlighet med den europeiska arresteringsorder som de ungerska rättsliga myndigheterna utfärdat. Detta överlämnande var inte förenat med några villkor. Budai Központi kerületi bíróság (domstolen för det centrala förvaltningsområdet i Buda (Ungern)) dömde Melvin West till fängelse i 16 månader för stöld. Efter att ha konstaterat att villkoren för överlämnande av Melvin West var uppfyllda, vad gällde såväl den europeiska arresteringsordern som utfärdats av de finländska rättsliga myndigheterna som den som utfärdats av de franska rättsliga myndigheterna, förordnade Fővárosi Bíróság (domstol i Budapest), i beslut av den 27 januari 2011, om överlämnande av Melvin West till Republiken Finland. Det framgår av de ovannämnda handlingarna i målet att den rättsliga myndigheten i Förenade kungariket samtyckte till detta överlämnande utan att förena det med några villkor.

21 Den 15 september 2011 överlämnade Ungern Melvin West till Republiken Finland i enlighet med den europeiska arresteringsorder som de rättsliga myndigheterna i denna sistnämnda medlemsstat utfärdat för verkställighet av det fängelsestraff som han dömts till av Helsingfors hovrätt. 17 månader återstod av detta fängelsestraff. Datum för frisläppande sattes till den 29 april 2012. Den 25 januari 2012 riktade förvaltnings- och justitieministeriet i Ungern en skrivelse till den finländska åklagarmyndigheten i vilken den senare informerades om beslutet från Fővárosi Bíróság av den 27 januari 2011. Enligt denna skrivelse hade nämnda domstol slagit fast att ”den berörde personen, när det finländska förfarandet väl en gång slutförts, [skulle] överlämnas till de franska myndigheterna”.

22 Den 9 februari 2012 begärde den finländska åklagarmyndigheten att Helsingfors tingsrätt skulle förordna om överlämnande av Melvin West till Republiken Frankrike i enlighet med den europeiska arresteringsorder som de franska rättsliga myndigheterna utfärdat den 31 augusti 2007, varvid åklagarmyndigheten upplyste om att Ungern samtyckt till detta överlämnande. Det framgår av de yttranden som inkommit vid förhandlingen vid domstolen att åklagarmyndigheten också gjort förfrågningar, med hjälp av den centrala polismyndigheten, om huruvida Förenade kungariket samtyckt till detta överlämnande. De behöriga myndigheterna i denna sistnämnda medlemsstat svarade att det ankom på de finländska myndigheterna att fatta beslut om överlämnandet av Melvin West. I sina svar på domstolens skriftliga frågor har Förenade kungariket i sin tur i detta avseende klargjort att Republiken Finland begärt dess samtycke till att Melvin West överlämnades till Republiken Frankrike men att den inte gett detta samtycke.

23 I beslut av den 17 februari 2012 godkände Helsingfors tingsrätt överlämnandet av Melvin West till Republiken Frankrike. Melvin West överklagade detta beslut till Högsta domstolen. Han motsätter sig ett sådant överlämnande, eftersom Förenade kungariket inte samtyckt till detta tredje överlämnande. Åklagarmyndigheten anser däremot att nämnda överlämnande enbart behöver samtycke från Ungern, eftersom detta är den medlemsstat varifrån Melvin West faktiskt överlämnats till Republiken Finland.

Beslutet om hänskjutande

24 I sitt beslut om hänskjutande har Högsta domstolen redogjort för att den vill få klarhet i huruvida det överlämnande som de franska rättsliga myndigheterna har begärt, med tillämpning av rambeslutet, kräver samtycke från en annan medlemsstat än Ungern. I förevarande fall har det varken utretts eller påståtts att Förenade kungariket samtyckt till överlämnandet av Melvin West till Republiken Frankrike. Ungern har emellertid samtyckt till överlämnandet.

25 Enligt Högsta domstolen är kravet på den verkställande medlemsstatens samtycke enligt artikel 28.2 i rambeslutet inte en fråga på vilken nationell rätt ska tillämpas. För att det system som har inrättats genom rambeslutet ska fungera korrekt krävs i detta avseende en enhetlig tolkning.

26 Högsta domstolen har gjort gällande att villkoren i artikel 28.2 a och b i rambeslutet inte är uppfyllda i förevarande fall. Däremot skulle artikel 28.2 c i detta rambeslut kunna vara tillämplig. Enligt denna bestämmelse, som hänvisar till artikel 27.3 g i rambeslutet, är det inte nödvändigt att den verkställande medlemsstaten samtycker till överlämnandet, om ”den verkställande rättsliga myndigheten som överlämnat den eftersökte” ger sitt samtycke till nya lagförande åtgärder eller straff. Högsta domstolen hyser emellertid tvivel om huruvida ”den verkställande rättsliga myndigheten som överlämnat den eftersökte” ska förstås som en myndighet i den medlemsstat som i första delen av artikel 28.2 beskrivs som den verkställande medlemsstaten.

27 Den hänskjutande domstolen anser att lydelsen i artikel 28.2 i rambeslutet tyder på att den verkställande medlemsstaten vars samtycke är nödvändigt enbart är den medlemsstat som senast överlämnade den berörda personen till den medlemsstat till vilken den nya europeiska arresteringsordern utställts. Denna tolkning stöds av det allmänna målet i rambeslutet, att överlämnandeförfarandet ska genomföras med minsta möjliga kontroll. Även om denna tolkning utan problem kan tillämpas i ett fall där en person överlämnas mellan tre medlemsstater, är detta inte fallet när det är fråga om fyra medlemsstater. I förevarande fall är det alltså fråga om huruvida Förenade kungarikets samtycke måste inhämtas även efter det att Melvin West överlämnats av Ungern till Republiken Finland.

28 Högsta domstolen anser att det i detta sammanhang är viktigt att klargöra syftet med ett sådant samtycke. De skäl som kan föranleda att verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras och som anges i artikel 4 i rambeslutet skulle kunna vara av betydelse i detta avseende. Dessutom får den verkställande medlemsstaten, i enlighet med artikel 5 i rambeslutet, i sin nationella lagstiftning föreskriva vissa villkor för överlämnande av personer som är medborgare eller bosatta i den staten.

29 Enligt den hänskjutande domstolen talar de överväganden som ligger till grund för dessa bestämmelser för en tolkning av artikel 28.2 i rambeslutet enligt vilken den ursprungliga verkställande medlemsstatens ställning inte ska påverkas negativt av att den samtyckt till ett efterföljande överlämnande, till följd av ett brott, av den berörda personen. Detta efterföljande överlämnande får alltså inte till följd att behörigheten eller utrymmet för bedömning förflyttas till den medlemsstat som är den sista i en kedja av överlämnanden av samma person. Den enda kopplingen mellan en medlemsstat som senare har genomfört överlämnandet och den eftersökta personen är det brottmålsförfarande som redan avslutats och verkställts innan den berörda personen överlämnas till en annan medlemsstat.

30 Under dessa omständigheter beslutade Högsta domstolen att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Ska ’den verkställande medlemsstaten’, vid tillämpningen av artikel 28.2 i rambeslutet, förstås som den medlemsstat från vilken en person enligt en europeisk arresteringsorder ursprungligen har överlämnats till en annan medlemsstat, eller ska därmed förstås denna andra medlemsstat från vilken personen i fråga har överlämnats till en tredje medlemsstat till vilken en hemställan om överlämnande till en fjärde medlemsstat nu har gjorts? Eller krävs det möjligtvis samtycke från båda medlemsstaterna?”

31 I ett annat beslut, också av den 24 april 2012, förordnade Högsta domstolen om att Melvin West skulle sitta fortsatt häktad.

Förfarandet för brådskande mål

32 I en särskild begäran av den 24 april 2012, som inkom till domstolens kansli samma dag, har Högsta domstolen ansökt om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål enligt artikel 23a i stadgan för Europeiska unionens domstol och artikel 104b i domstolens rättegångsregler.

33 Den hänskjutande domstolen har som stöd för denna begäran anfört att Melvin Wests frihetsberövande i Finland, vilket i princip skulle upphöra den 29 april 2012, har förlängts till följd av den europeiska arresteringsordern. Eftersom Melvin West sitter frihetsberövad, är förfarandet för brådskande mål absolut nödvändigt med hänsyn till den rättssäkerhet som han har rätt till.

34 Domstolens andra avdelning har godtagit denna motivering och har på grundval av referentens förslag och efter att ha hört generaladvokaten, den 3 maj 2012 fattat beslut om att bifalla den hänskjutande domstolens ansökan om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål.

Prövning av tolkningsfrågan

35 Det ska inledningsvis erinras om att domstolen, såsom framgår av punkterna 3 och 4 i förevarande dom, enligt artikel 10.1 i protokoll nr 36 om övergångsbestämmelser i förevarande fall är behörig att tolka rambeslutet. Det framgår dessutom av artikel 32 i detta rambeslut att detta är tillämpligt på framställningar avseende gärningar som, liksom dem i målet vid den nationella domstolen, har begåtts före den 1 januari 2004. Detta gäller emellertid under förutsättning att den verkställande medlemsstaten inte har gjort något uttalande där den förklarar att dessa framställningar fortsättningsvis kommer att behandlas i enlighet med det utlämningssystem som gällde före detta datum. Det är utrett att varken Förenade kungariket, Ungern – vilka båda redan har verkställt en europeisk arresteringsorder för Melvin West –, eller Republiken Finland – som i målet vid den nationella domstolen har anmodats att verkställa en annan europeisk arresteringsorder för Melvin West –, har gjort något sådant uttalande.

36 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 28.2 i rambeslutet ska tolkas så, att det efterföljande överlämnandet av en person, som är föremål för fler än ett överlämnande mellan medlemsstater i enlighet med på varandra följande europeiska arresteringsorder, till en annan medlemsstat än den som senast överlämnade personen är beroende av samtycke från den medlemsstat som ursprungligen överlämnade personen eller från den medlemsstat som verkställt det sista överlämnandet, eller från varje medlemsstat varifrån personen har överlämnats.

37 Denna fråga avser situationen för Melvin West, medborgare och bosatt i Förenade kungariket, som först överlämnades av de rättsliga myndigheterna i denna medlemsstat (nedan kallad den första verkställande medlemsstaten) till Ungern i enlighet med en europeisk arresteringsorder som utfärdats av de ungerska rättsliga myndigheterna, för att lagföras där. Därefter överlämnades han av Ungern (nedan kallad den andra verkställande medlemsstaten) till Republiken Finland i enlighet med en europeisk arresteringsorder som utfärdats av de finländska rättsliga myndigheterna för verkställighet av en frihetsberövande påföljd. Han är nu föremål för ett förfarande inom ramen för vilket denna senare medlemsstat (nedan kallad den tredje verkställande medlemsstaten) ombetts att överlämna honom till Republiken Frankrike i enlighet med en europeisk arresteringsorder som de franska rättsliga myndigheterna utfärdat för verkställighet av en frihetsberövande påföljd som han ådömts i sin frånvaro för brott som begicks före det första överlämnandet.

38 Den andra verkställande medlemsstaten har samtyckt till att den tredje verkställande medlemsstaten överlämnar Melvin West till Republiken Frankrike. Såsom följer av punkt 22 i denna dom framgår det emellertid inte av handlingarna i målet huruvida den första verkställande medlemsstaten också har gett sitt samtycke.

39 I detta sammanhang vill den hänskjutande domstolen veta huruvida den tredje verkställande medlemsstatens överlämnande av Melvin West till Republiken Frankrike, utöver samtycke från den andra verkställande medlemsstaten, också kräver den första verkställande medlemsstatens samtycke, eller om det är tillräckligt med samtycke från enbart en av dessa båda verkställande stater.

40 Det följer av artikel 28.2 i rambeslutet att en person som har överlämnats till den utfärdande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder, i princip, inte utan samtycke av ”den verkställande medlemsstaten” kan överlämnas till en annan medlemsstat än den verkställande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder som utfärdats för ett brott som begåtts före överlämnandet till denna utfärdande medlemsstat.

41 I likhet med specialitetsregeln i artikel 27.2 i rambeslutet, enligt vilken en överlämnad person inte får åtalas, dömas eller berövas sin frihet för något annat brott, som begåtts före överlämnandet, än det brott för vilket personen överlämnades (se dom av den 1 december 2008 i mål C-388/08 PPU, Leymann och Pustovarov, REG 2008, s. I-8983, punkt 43), följer det av artikel 28.2 i samma rambeslut att den eftersökta personen inte får överlämnas till en annan medlemsstat än den verkställande medlemsstaten i syfte att lagföras eller avtjäna en frihetsberövande påföljd för något annat brott som begicks före överlämnandet till den utfärdande medlemsstaten.

42 I enlighet med artikel 28.1 i rambeslutet får varje medlemsstat avstå från att tillämpa den ovan i föregående punkt redovisade regeln genom att anmäla detta i enlighet med denna bestämmelse. I förevarande fall står det emellertid klart att ingen av de medlemsstater som är inblandade i verkställandet av de europeiska arresteringsorder som utfärdats för Melvin West har gjort någon sådan anmälan.

43 Regeln i artikel 28.2 i rambeslutet innehåller dessutom tre undantag, närmare bestämt i punkterna a–c, som emellertid inte är tillämpliga i förevarande fall. I förevarande fall är det utrett att den första verkställande medlemsstaten i samband med verkställandet av den europeiska arresteringsorder som de ungerska rättsliga myndigheterna utfärdat för Melvin West, inte avstått från att tillämpa specialitetsregeln i artikel 28.2 c i rambeslutet och följaktligen inte avstått från att ge det samtycke som enligt artikel 28.2 krävs för ett senare överlämnande till en annan medlemsstat för brott som begåtts före överlämnandet av Melvin West till Ungern.

44 Det är dessutom konstaterat att Ungern, i egenskap av den andra verkställande medlemsstaten och i samband med verkställandet av den europeiska arresteringsorder som de finländska rättsliga myndigheterna utfärdat för att få Melvin West överlämnad till Republiken Finland, efterfrågat den första verkställande medlemsstatens samtycke till detta överlämnande och att denna senare medlemsstat gett detta samtycke.

45 Av detta följer att överlämnandet av en sådan person som Melvin West i målet vid den nationella domstolen kräver samtycke i enlighet med artikel 28.2 i rambeslutet.

46 Vad gäller frågan om huruvida det samtycke som krävs för överlämnandet av den berörda personen ska ges av enbart en eller av två av de medlemsstater som verkställt en europeisk arresteringsorder som utfärdats för nämnda person, kan artikel 28.2 i rambeslutet, i ett sådant fall som det i målet vid den nationella domstolen och i likhet med vad kommissionen anfört i sina skriftliga yttranden, tolkas på tre olika sätt. Enligt den första tolkningen krävs i denna bestämmelse samtycke från såväl den första som den andra verkställande medlemsstaten. Enligt den andra tolkningen krävs samtycke enbart från den första verkställande medlemsstaten, och enligt den tredje tolkningen krävs samtycke enbart från den andra verkställande medlemsstaten.

47 Melvin West samt den finländska och den franska regeringen företräder i huvudsak den första tolkningen. I detta avseende har Melvin West och den finländska regeringen anfört att det ankommer på den tredje verkställande medlemsstaten att samtidigt begära samtycke från såväl den första som den andra verkställande medlemsstaten, medan den franska regeringen har gjort gällande att varje verkställande medlemsstat är skyldig att själv tillämpa artikel 28.2 i rambeslutet, med den följden att den tredje verkställande medlemsstaten i målet vid den nationella domstolen enbart måste begära samtycke från den andra verkställande medlemsstaten, och att den sistnämnda staten i sin tur är skyldig att begära samtycke från den första verkställande medlemsstaten.

48 Åklagarmyndigheten förespråkar den tredje tolkningen i syfte att säkerställa ett smidigt förlopp vid överlämnanden. Myndigheten anser, i andra hand, att den andra tolkningen också är möjlig. Kommissionen anser på samma sätt att den tredje tolkningen ska ges företräde, eftersom denna finner stöd i lydelsen av artikel 28.2 i rambeslutet och eftersom det är den som bäst överensstämmer med principen om ömsesidigt erkännande. Kommissionen har likväl anfört att den andra tolkningen har stöd i målet att upprätthålla en viss kontroll på avstånd av personer som varit föremål för ett överlämnande och att säkerställa en större tydlighet i överlämnandesystemet, genom att kräva samtycke från samma verkställande medlemsstat oberoende av antalet överlämnanden. Såväl åklagarmyndigheten som kommissionen har avfärdat den första tolkningen.

49 För att, med avseende på en sådan situation som den i målet vid den nationella domstolen, avgöra innebörden av artikel 28.2 i rambeslutet, och i synnerhet av begreppet ”den verkställande medlemsstaten”, ska hänsyn tas till lydelsen i denna bestämmelse och det mål som eftersträvas i rambeslutet (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Leymann och Pustovarov, punkt 46).

50 Vad i första hand gäller lydelsen av artikel 28.2 i rambeslutet erinrar domstolen om att det, i likhet med vad som redovisats ovan i punkt 40 i denna dom, av denna bestämmelse följer att en person som har överlämnats till den utfärdande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder får överlämnas av den utfärdande staten till en annan medlemsstat än ”denna verkställande medlemsstat” enligt en europeisk arresteringsorder för ett brott som begåtts före överlämnandet, när inget av undantagen i bestämmelsen är tillämpligt, enbart om samtycke lämnats av ”den verkställande medlemsstaten”.

51 Artikel 28.2 i rambeslutet avser visserligen inte uttryckligen en sådan situation som den i målet vid den nationella domstolen, där den eftersökta personen är föremål för tre på varandra följande europeiska arresteringsorder. Såsom den hänskjutande domstolen, den franska regeringen och kommissionen har gjort gällande framgår det dock av lydelsen att begreppet ”den verkställande medlemsstaten” i det system som inrättas genom denna bestämmelse, som avser en situation i vilken den utfärdande medlemsstaten senare överlämnar en person som först har överlämnats till denna stat, hänvisar till den medlemsstat som verkställer den europeiska arresteringsorder med stöd av vilken den berörda personen överlämnats till denna utfärdande medlemsstat och som ger den staten befogenhet att i egenskap av verkställande medlemsstat överlämna personen i fråga till en annan medlemsstat.

52 Av detta följer att begreppet ”den verkställande medlemsstaten” i artikel 28.2 i rambeslutet, i målet vid den nationella domstolen, avser verkställandet av den europeiska arresteringsorder som utfärdats av de finländska rättsliga myndigheterna i syfte att få Melvin West överlämnad från Ungern till Republiken Finland. Detta begrepp avser således den andra verkställande medlemsstaten, närmare bestämt den som senast överlämnat Melvin West till den medlemsstat som i egenskap av tredje verkställande medlemsstat har erhållit en begäran om att överlämna denna person till Republiken Frankrike enligt en europeisk arresteringsorder som utfärdats av de rättsliga myndigheterna i denna senare stat.

53 För det andra erinrar domstolen om att det mål som eftersträvas i rambeslutet bland annat är att underlätta och påskynda det straffrättsliga samarbetet (se dom av den 3 maj 2007 i mål C-303/05, Advocaten voor de Wereld, REG 2007, s. I-3633, punkt 31, och av den 12 augusti 2008 i mål C-296/08 PPU, Santesteban Goicoechea, REG 2008, s. I-6307, punkterna 51, 55 och 76, samt domen i det ovannämnda målet Leymann och Pustovarov, punkt 42). Beslutet ska således bidra till att uppfylla

målet för unionen, att bli ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, på grundval av den höga grad av förtroende som ska finnas mellan medlemsstaterna (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Leymann och Pustovarov, punkterna 48 och 50).

54 Såsom framgår av skälen 5 och 7 i rambeslutet har detta beslut dessutom som mål att ersätta den multilaterala utlämningsordningen mellan medlemsstaterna med ett system för överlämnande av dömda eller misstänkta personer mellan rättsliga myndigheter för verkställighet av domar eller för lagföring, varvid detta system ska grundas på principen om ömsesidigt erkännande (se domen i det ovannämnda målet Advocaten voor de Wereld, punkt 28, och dom av den 17 juli 2008 i mål C-66/08, Kozłowski, REG 2008, s. I-6041, punkterna 31 och 43, av den 6 oktober 2009 i mål C-123/08, Wolzenburg, REG 2009, s. I-9621, punkt 56, och av den 16 november 2010 i mål C-261/09, Mantello, REU 2010, s. I-11477, punkt 35).

55 Nämnda princip, som utgör en ”hörnsten” i det rättsliga samarbetet, innebär i enlighet med artikel 1.2 i rambeslutet att medlemsstaterna i princip är skyldiga att verkställa en europeisk arresteringsorder. Medlemsstaterna ska eller får endast vägra verkställighet av en sådan order i de fall som anges i artiklarna 3–5 i rambeslutet. Enligt artikel 28.3 i detta beslut kan ett samtycke till ett efterföljande överlämnande dessutom enbart vägras i ovannämnda fall (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Leymann och Pustovarov, punkterna 49 och 51, Wolzenburg, punkt 57, och Mantello, punkterna 36 och 37).

56 Att i ett sådant fall som det i målet vid den nationella domstolen kräva samtycke, såsom Melvin West samt den finländska och den franska regeringen har föreslagit, från både den första och den andra verkställande medlemsstaten, skulle kunna motverka det mål som eftersträvas i rambeslutet, att förenkla och påskynda det straffrättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna.

57 I likhet med vad den finländska regeringen och åklagarmyndigheten har anfört under förhandlingen, kan en begäran om samtycke visserligen skickas ut samtidigt till alla verkställande medlemsstater som är inblandade i en kedja av europeiska arresteringsorder, och att identifiera dessa medlemsstater torde med tanke på bland annat SIS inte vara särskilt svårt. Ett krav på samtycke från flera medlemsstater verkar följaktligen inte i sig ge upphov till några oöverstigliga praktiska svårigheter.

58 Ett sådant krav skulle likväl kunna komplicera och försena verkställandet av en europeisk arresteringsorder då skyldigheten att inhämta samtycke från flera medlemsstater för att verkställa ett efterföljande överlämnande av den dömda eller misstänkta personen kan ge upphov till en begäran från dessa medlemsstater om kompletterande uppgifter i enlighet med artikel 15.2 i rambeslutet. I vilket fall som helst ökar risken för motstridiga beslut dels från de medlemsstater vars samtycke krävs enligt artikel 28.2 i detta rambeslut, dels från dessa medlemsstater och den medlemsstat som har ansvaret för att verkställa denna europeiska arresteringsorder i enlighet med artikel 1.2 i rambeslutet. Detta skulle särskilt vara fallet om varje medlemsstat som verkställt en europeisk arresteringsorder för en viss person, i enlighet med den logik som ligger till grund för denna tolkning, var skyldig att ge sitt samtycke till ett senare överlämnande av denna person.

59 Det kan i synnerhet inte uteslutas att den andra verkställande medlemsstaten, som måste ge sitt samtycke till det efterföljande överlämnandet i enlighet med artikel 28.2 i rambeslutet, och den tredje verkställande medlemsstaten, som har att verkställa överlämnandet i enlighet med artikel 1.2 i nämnda beslut, i ett sådant fall som det i målet vid den nationella domstolen fattar olika beslut vad gäller detta överlämnande, med den följden att överlämnandet inte kan genomföras. Detta är dock en följd av det system som inrättats genom artikel 28.2 i rambeslutet, eftersom det i enlighet med denna bestämmelse i princip krävs ett samstämmigt beslut från två medlemsstater i fråga om ett senare överlämnande för brott som begåtts före det senaste överlämnandet.

60 Det är riktigt att ett krav på samtycke från enbart den första verkställande medlemsstaten också skulle kunna tillfredsställa det i detta rambeslut eftersträvade målet att förenkla och påskynda förfarandet, och detta särskilt som det är samma medlemsstat som ska ge sitt samtycke till ett senare överlämnande av samma person, oavsett antalet på varandra följande överlämnanden.

61 I likhet med vad kommissionen har gjort gällande skulle dock det direkta och omedelbara förhållandet mellan den andra och den tredje verkställande medlemsstaten, i en sådan situation som den i målet vid den nationella domstolen, underlätta det rättsliga samarbetet dessa båda medlemsstater emellan.

62 Av detta följer att tolkningen, att begreppet ”den verkställande medlemsstaten” enbart avser den medlemsstat som senast överlämnat den berörda personen, förstärker det system för överlämnande som inrättats genom rambeslutet för att främja ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, i enlighet med det ömsesidiga förtroende som måste finnas mellan medlemsstaterna. Genom att begränsa de fall då de verkställande rättsliga myndigheterna i de medlemsstater som är inblandade i flera på varandra följande överlämnanden av samma person kan vägra att ge sitt samtycke till verkställandet av en europeisk arresteringsorder, kan en sådan tolkning endast underlätta överlämnandet av eftersökta personer, i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande i artikel 1.2 i rambeslutet, vilken är den väsentligaste regel som införts genom beslutet (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Wolzenburg, punkterna 58 och 59).

63 Den finländska regeringen har gjort gällande att denna tolkning skulle kunna äventyra målet i artikel 28.2 i rambeslutet, närmare bestämt att bevara självbestämmanderätten för den medlemsstat som överlämnar personen och att garantera att denna person, efter överlämnandet, inte lagförs eller döms eller överlämnas till en annan medlemsstat på grund av brott som begåtts före det första överlämnandet och som inte utgjorde grund för detta överlämnande.

64 I detta avseende erinrar domstolen om att principen om ömsesidigt erkännande inte innebär en absolut skyldighet att verkställa en europeisk arresteringsorder. Såsom framgår av punkt 55 i denna dom är rambeslutet nämligen uppbyggt så – såsom följer av artiklarna 3–5 i beslutet – att medlemsstaterna har en möjlighet att ge de behöriga rättsliga myndigheterna rätt att i vissa specifika situationer låta bli att överlämna en person (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 oktober 2010 i mål C-306/09, B., REU 2010, s. I-10341, punkterna 50 och 51).

65 Artikel 28.2 i rambeslutet ska tolkas i samma kontext. Även om det av artikel 28.3 i detta beslut följer att de verkställande rättsliga myndigheterna i princip måste samtycka till ett senare överlämnande, får de emellertid i enlighet med artikel 28.3 första stycket d vägra att lämna samtycke till ett senare överlämnande av skäl som anges i artiklarna 3 och 4 i rambeslutet. I andra stycket i denna punkt föreskrivs att den utfärdande medlemsstaten måste ge de verkställande rättsliga myndigheterna de garantier som föreskrivs i artikel 5 i nämnda rambeslut.

66 Den tolkning av begreppet ”den verkställande medlemsstaten” som följer av denna dom påverkar dock inte den första verkställande medlemsstatens befogenheter enligt artikel 28.2 i rambeslutet. Denna första verkställande medlemsstat hade nämligen i enlighet med artikel 28.3 i rambeslutet möjlighet att åberopa bestämmelserna i artiklarna 3–5 i detta beslut i samband med såväl verkställandet av den första europeiska arresteringsordern som begäran om samtycke till överlämnandet enligt den andra europeiska arresteringsordern. I målet vid den nationella domstolen har den första verkställande medlemsstaten samtyckt till verkställandet av den berörda europeiska arresteringsordern såväl vid det första som vid det andra överlämnandet av den berörda personen utan att åberopa någon av dessa bestämmelser.

67 Det kan inte uteslutas att en eller flera av de bestämmelser som anges i artiklarna 3–5 i rambeslutet, på grund av faktiska eller rättsliga omständigheter i samband med utfärdandet av den europeiska arresteringsorder enligt vilken det tredje överlämnandet ska ske, först kan åberopas under detta tredje överlämnande.

68 Med hänsyn till den höga graden av förtroende mellan medlemsstaterna, på vilken rambeslutet vilar, ankommer det i en sådan situation i princip på såväl den andra som den tredje verkställande medlemsstaten att i förekommande fall åberopa en eller flera av de bestämmelser som anges i artiklarna 3–5, när villkoren för att tillämpa dessa är uppfyllda vad gäller den person som är föremål för detta senare överlämnande.

69 Den finländska och den franska regeringen anser emellertid att en sådan tolkning inte tar hänsyn till den omständigheten att vissa skäl till att inte verkställa en europeisk arresteringsorder inte kan åberopas av alla verkställande medlemsstater. Om det i ett sådant fall som det i målet vid den nationella domstolen inte skulle krävas samtycke från den första verkställande medlemsstaten, kan denna medlemsstat inte heller åberopa artiklarna 4.6 och 5.3 i rambeslutet till fördel för en person som är medborgare eller bosatt i denna stat. Varken den första eller den andra verkställande medlemsstaten kan ju åberopa dessa bestämmelser till fördel för denna person.

70 Domstolen erinrar härvid om att artiklarna 4.6 och 5.3 i rambeslutet ger den verkställande rättsliga myndigheten rätt att dels vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder när den berörda personen är föremål för en europeisk arresteringsorder som har utfärdats för verkställighet av en frihetsberövande påföljd och vederbörande ”uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten”, om denna stat åtar sig att själv verkställa denna påföljd i enlighet med sin egen lagstiftning, dels uppställa som villkor för överlämnandet, när denna person är föremål för en europeisk arresteringsorder för lagföring och ”är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten”, att personen efter att ha hörts återsänds till den verkställande medlemsstaten för att där avtjäna den påföljd som dömts ut i den utfärdande medlemsstaten. Dessa bestämmelser har bland annat som syfte att ge den verkställande rättsliga myndigheten möjlighet att lägga särskild vikt vid möjligheterna att underlätta den eftersökta personens återanpassning till samhället när denne avtjänat påföljden (se domarna i de ovannämnda målen Kozłowski, punkt 45, Wolzenburg, punkterna 62 och 67, och B., punkt 52).

71 I enlighet med den tolkning som följer av förevarande dom skulle varken den andra eller den tredje verkställande medlemsstaten i målet vid den nationella domstolen kunna åberopa nämnda bestämmelser för att i enlighet med artikel 28.3 första stycket d i rambeslutet hindra ett efterföljande överlämnande av den eftersökta personen, eftersom denna person varken är medborgare eller bosatt i dessa medlemsstater och inte heller uppehåller sig i dem, utan är medborgare och bosatt i den första verkställande medlemsstaten.

72 Denna omständighet påverkar emellertid inte tolkningen av artikel 28.2 i rambeslutet, eftersom denna bestämmelse, enligt vilken den verkställande medlemsstaten på förhand ska samtycka till ett senare överlämnande, utgör en allmän regel avsedd att tillämpas oaktat de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall.

73 I en union som grundar sig på principen om fri rörlighet för personer, vilken i enlighet med artikel 21.1 FEUF ger alla unionsmedborgare rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat än den i vilken de är medborgare eller bosatta, kan det inte förutsättas att det nödvändigtvis och alltid finns ett särskilt samband mellan den första verkställande medlemsstaten och den eftersökta personen. Personen i fråga skulle lika väl kunna vara medborgare eller bosatt i den andra eller den tredje verkställande medlemsstaten, eller en annan medlemsstat som inte är inblandad i den kedja av europeiska arresteringsorder som utfärdats för denna person. Den eftersökta personen skulle alltså kunna uppehålla sig tillfälligt i den första verkställande medlemsstaten utan att det finns något väsentligt samband med denna stat som tyder på en viss grad av samhällsintegration i densamma (se domen i det ovannämnda målet Kozłowski, punkterna 36, 37, 48 och 53).

74 Även om det i dessa fall alltid krävdes samtycke av den första verkställande medlemsstaten skulle denna emellertid inte kunna åberopa artiklarna 4.6 och 5.3 i rambeslutet. Att den eftersökta personen eventuellt inte kan avtjäna sitt straff i den medlemsstat i vilken han eller hon är medborgare, är bosatt eller uppehåller sig, är således en följd av själva lydelsen i dessa bestämmelser.

75 Om, såsom i målet vid den nationella domstolen, den eftersökta personen är medborgare eller bosatt i den första verkställande medlemsstaten, kan denna stat dessutom alltid, i sitt ställningstagande till såväl den första som den andra begäran om överlämnande av denna person, åberopa artiklarna 4.6 och 5.3 i

rambeslutet. I ett sådant fall ska den berörda personen, beroende på omständigheterna, antingen stanna kvar i den första verkställande medlemsstaten eller återsändas till denna stat i enlighet med villkoret i artikel 5.3 i rambeslutet, eller också stanna kvar i den andra verkställande medlemsstaten.

76 Den föregående slutsatsen påverkas inte heller av påståendet från den finländska och den franska regeringen enligt vilket reglerna i artiklarna 27 och 28 i rambeslutet är av grundläggande betydelse, vilket bland annat dels följer av att dessa bestämmelser inte finns med i kommissionens ursprungliga förslag (Förslag till rådets rambeslut om en europeisk arresteringsorder och om överlämnande mellan medlemsstaterna [COM(2001) 522 slutligt]), dels framgår av innehållet i första punkten i dessa artiklar, enligt vilken de verkställande rättsliga myndigheterna, även för det fall att medlemsstaterna på förhand valt att inte tillämpa dessa bestämmelser, kan fatta ett annorlunda beslut i frågan när de meddelar beslut angående överlämnanden.

77 I likhet med vad som framgår av punkterna 64 och 65 i denna dom ska artiklarna 27 och 28 i rambeslutet, även om de ger medlemsstaterna vissa preciserade befogenheter i samband med verkställandet av en europeisk arresteringsorder, inte ges en sådan tolkning som medför att de motverkar det mål som eftersträvas i rambeslutet – att underlätta och påskynda överlämnandet mellan medlemsstaternas rättsliga myndigheter med hänsyn till det ömsesidiga förtroende som ska finnas dem emellan –, eftersom de innehåller undantag från principen om ömsesidigt erkännande i artikel 1.2 i detta beslut. I detta avseende ska det erinras om att de verkställande rättsliga myndigheterna, såsom framgår av artikel 28.3 i rambeslutet, i princip måste samtycka till ett senare överlämnande. Det är först när villkoren i artiklarna 3–5 i detta beslut är uppfyllda som dessa myndigheter får eller ska, beroende på omständigheterna, vägra att ge ett sådant samtycke.

78 Det samtycke som enligt artikel 28.2 i rambeslutet krävs av den verkställande medlemsstaten har för övrigt inte den betydelse som den finländska och den franska regeringen har hävdat, eftersom det av artikel 28.2 a följer att ett tyst samtycke från den berörda personen till ett senare överlämnande räcker för att skyldigheten att inhämta den verkställande medlemsstatens samtycke ska falla bort.

79 I ett sådant fall som det i målet vid den nationella domstolen är det följaktligen tillräckligt att enbart den andra verkställande medlemsstaten, närmare bestämt Ungern, ger det samtycke som enligt artikel 28.2 i rambeslutet krävs för överlämnande av en person som befinner sig i en sådan situation som den som Melvin West befinner sig i. Eftersom den tredje verkställande medlemsstaten i förevarande fall både har begärt och erhållit detta samtycke, ankommer det på de rättsliga myndigheterna i denna stat att verkställa överlämnandet av den berörda personen, såvida inte dessa myndigheter anser att det är nödvändigt att åberopa en av bestämmelserna i artiklarna 3–5 i rambeslutet, vilket de ska bedöma mot bakgrund av omständigheterna i målet vid den nationella domstolen.

80 Av det ovan anförda följer att tolkningsfrågan ska besvaras enligt följande: Artikel 28.2 i rambeslutet ska tolkas så, att ett efterföljande överlämnande av en person, som varit föremål för fler än ett överlämnande mellan medlemsstater enligt flera på varandra följande europeiska arresteringsorder, till en annan medlemsstat än den som senast överlämnade personen, kräver samtycke från enbart den medlemsstat som senast överlämnade denna person.

Rättegångskostnader

81 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

Artikel 28.2 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, i dess ändrade lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009, ska tolkas så, att ett efterföljande överlämnande av en person, som varit föremål för fler än ett överlämnande mellan medlemsstater enligt flera på varandra följande europeiska arresteringsorder, till en annan medlemsstat än den som senast överlämnade personen, kräver samtycke från enbart den medlemsstat som senast överlämnade denna person.

Underskrifter